

[Svend Andersen (Rosk. a.)]

Forrentning og afdrag på disse lån udgør en alvorlig regning til landets lønmodtagere. Den skal betales i de kommende år, og beskæftigelsesproblemet er der ikke opnået nogen som helst lettelse af.

Vi står nu i en situation, hvor risikoen for at blive sat under administration af vore kreditorer er særdeles reel. Så kan man spørge: er det da en katastrofe at blive sat under administration? Hvis man ser bort fra det helt uværdige og umoralske, der ligger i, at et land som Danmark, med den levetid vi har her i landet, ikke kan finde ud af selv at klare vore økonomiske problemer, så er det tilsyneladende ikke nogen katastrofe at blive sat under administration.

Ser man på, hvad den internationale valutafond har forlangt af Italien, er det på ingen måde særlig afskrækkende. Det, man har forlangt, er, at statens samlede kasseudgifter begrænses til 55.350 mia lire, at den offentlige sektors samlede underskud, herunder også for lokale myndigheder og offentlige værker osv., begrænses til 9,7 pct. af bruttonationalproduktet, at de monetære myndigheders finansiering af underskuddet på de statsfinansielle transaktioner begrænses til 4.000 mia lire, og at forøgelsen af de samlede kreditter begrænses til 30.600 mia lire, og endelig at takster og priser hos offentlige værker skal tilpasses, uden at denne tilpasning må indregnes i dyrtidsreguleringen.

Man påtvinger altså Italien en finans- og pengepolitisk stramning. I Danmark burde vi ærlig talt være i stand til at gennemføre dette selv, før vore kreditorer tvinger os til det. En finanspolitisk stramning kan gennemføres enten ved skatte- og afgiftsforhøjelser eller ved besparelser på offentlige budgetter.

Visse politikere, især CD, har foreslået en momsforhøjelse på 5 pct., nemlig fra 15 til 20. En sådan momsforhøjelse vil indebære, at staten opsuger 7 mia kr. Den direkte virkning på betalingsbalancen af en sådan opsugning er efter de gængse nationaløkonomiske teorier, at betalingsbalancen forbedres med 33 pct. af det opsugede beløb, altså godt 2 mia kr. Herfra skal dog trækkes de inflatoriske virkninger, en momsforhøjelse har, hvorefter nettoresultatet indsnævres til omkring en halv til en hel milliard kroner.

Dette tal skal ses i sammenhæng med det forventede underskud på betalingsbalancen. Vismængene spår, at underskuddet vil blive

11,5 mia kr. plus visse kapitalposter, i alt omkring 13 mia kr. Med andre ord: hvis man ser det i sammenhæng med det forventede betalingsbalanceunderskud, er virkningerne af en momsforhøjelse så ringe, at de dårlig nok kan skimtes.

Ydermere vil en momsforhøjelse sandsynligvis forøge arbejdsløsheden med 5.000-15.000 helårsarbejdsløse. Momsforhøjelsen vil altså indebære en høj pris for en særdeles beskedne bedring af betalingsbalancen.

Det andet middel, offentlige besparelser, vil have langt færre inflatoriske virkninger, afhængigt af, hvilke besparelser der gennemføres.

Jeg vil foreslå, at man udskyder folketingets sommerferie med 14 dage og herefter finder frem til besparelser på omkring 15 mia kr., og således at der ikke gives nogen skattelettelser. Besparelserne kunne f. eks. bestå af følgende: Man kunne spare 400 mill. kr. på DSB ved at forhøje godstarifferne, ved at nedsætte anlægsudgifter etc. Man kunne nedsætte bistanden til Grønland med 100 mill. kr. Man kunne nedsætte bistanden til u-landene med 1 mia kr. Man kunne nedsætte tilskuddene til landbrug, fiskeri, handel og industri med 500 mill. kr. Man kunne spare omkring 1 mia kr. på folkeskole-, gymnasie-, HF-uddannelser ved at nedsætte antallet af rådighedstimer, nedsætte kravene til skolebyggeri, ændre omregningsfaktoren for katedertimeberegning, indføre en begrænset form for elevrengøring m. v.

Man kunne spare 400 mill. kr. ved at nedsætte kantinedriftsunderskuddet i stat og kommuner.

Fra og med den 1. juli 1977 kunne man spare 2 mia kr., hvis man gennemfører vores forslag om, at der ikke længere skal indbetales penge til overenskomstansattes konti i diverse pensionskasser, vel at mærke overenskomstanstatter inden for den offentlige sektor.

Man kunne spare yderligere 400 mill. kr. ved at nedsætte tilskuddet til de efter min opfattelse asociale boligselskaber. Man kunne skære børnetilskuddene ned med 1 mia kr. Man kunne spare 1 mia kr. på EFG-uddannelserne og universiteterne. Man kunne nedsætte forskningen, tilgangen kunne nedsættes væsentligt; de studerende bliver jo alligevel i vid udstrækning arbejdsløse. Man kunne spare en halv mia kr. på vores overbudspolitik inden for det kulturelle område. Og man kunne yderligere gennemføre en række af de mange, mange